

Paragraaf weerstandsvermogen

(concept) jaarrekeningen 2012 Drechtsteden-gemeenten

Auditcommissie Drechttraad

Alblasserdam

14 mei 2013

Rein-Aart van Vugt

Erik Wijnstok

Chantal Wemmerus

Drechtsteden

Deloitte.

Financiële positie:

“Het vermogen van een organisatie in relatie tot de exploitatie, met inachtneming van de **risico's**”

Dat is:

- Breder dan reserves
- Breder dan het weerstandsvermogen
- Ook de toekomstige reguliere exploitatielasten

► En dus niet uit de balans af te leiden!

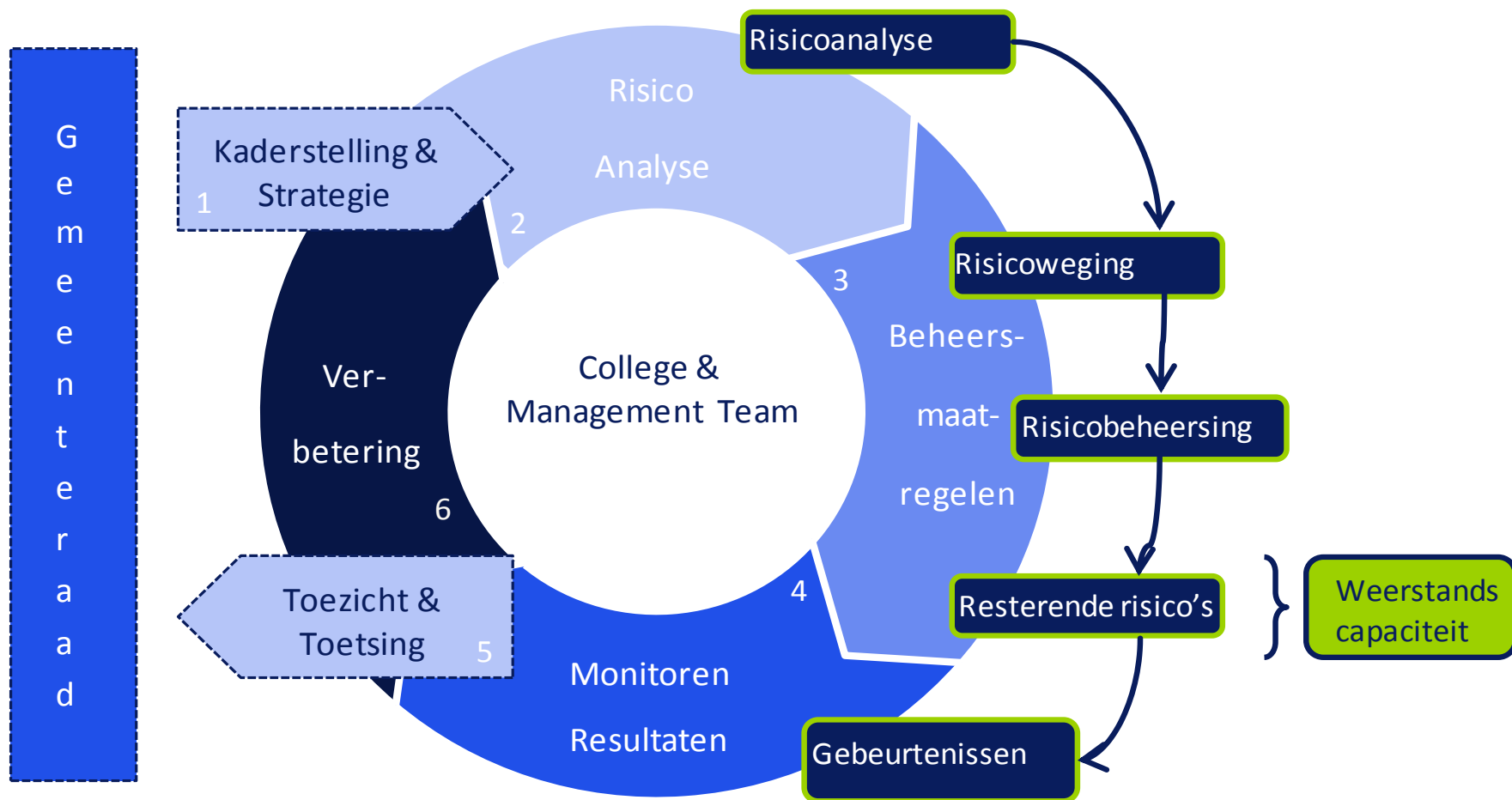

Risico inherent aan de aard van het proces, waarbij geen rekening wordt gehouden met beheersmaatregelen.

Netto risico is het (geaccepteerde) rest risico waarbij ervan uit wordt gegaan dat beheersmaatregelen (controls) zijn geïmplementeerd.

Model voor risicomanagement

Wettelijke verplichtingen paragraaf weerstandsvermogen

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) (artikel 11 lid 2)

De paragraaf weerstandsvermogen bevat ten minste:

- a. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- b. Een inventarisatie van de risico's.
- c. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's

Financiële positie Drechtsteden gemeenten per 31 december 2012

Bedragen X € 1.000

	Alblasserdam	Dordrecht	Hendrik Ido Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	GR Drechtsteden
Algemene reserve	3.952	18.121	4.764	5.691	8.647	6.212	84
Bestemmingsreserves	7.745	452.511	10.807	13.660	16.882	7.695	10.840
Resultaat na bestemming	1.665	10.205	91	1.770	2.039	3.713	10.664
Totaal	13.362	480.837	15.662	21.121	27.568	17.620	21.588
% van de balans	23	54	9	17	40	10	23
Voorz. voor risico's etc.	294	8.115	2.263	3.755	1.346	7.892	4.992
Egalisatievoorzieningen	5.063	6.661		14.494	11.460		
Voorziening middelen derden				125	981		2
Totaal	5.357	14.776	2.263	18.374	13.787	7.892	4.994
Netto schuld	31.238	181.300	136.074	58.316	17.964	109.608	10.053
Aantal inwoners	19.136	118.943	27.570	31.881	24.436	44.845	266.811
Eigen vermogen per inwoner	698	4.043	568	662	1.128	393	
Voorzieningen per inwoner	280	124	82	576	564	176	
Netto schuld per inwoner	1.632	1.524	4.936	1.829	735	2.444	

Landelijke gemiddelden 2011

Eigen vermogen in % van de balans: 36%
 Eigen vermogen per inwoner: € 1.848
 Netto schuld per inwoner: € 1.424

Weerstandsvermogen per 31 december 2012

Bedragen X € 1.000

	Alblasserdam	Dordrecht	Hendrik Ido Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	GR Drechtsteden
Weerstandscapaciteit	4.635	30.900	5.800	18.912	5.700	6.213	714
Risicoprofiel	2.094	78.200	3.500	7.495	5.408	3.221	p.m.
Ratio WC / RP	2,2	0,4	1,7	2,5	1,1	1,9	p.m.
Weerstandscapaciteit per inwoner	242	260	210	593	233	139	
Algemene reserve per inwoner	207	152	173	179	354	139	
Eigen vermogen per inwoner	698	4.043	568	662	1.128	395	

Samenstelling weerstandscapaciteit per 31 december 2012

Bedragen X € 1.000

	Alblasserdam	Dordrecht	Hendrik Ido Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	GR Drechtsteden
<u>Samenstelling weerstandscapaciteit</u>							
- Algemene reserves	3.948	25.900 (*)	4.760	5.775	5.700	6.212(**)	84
- Bestemmingsreserves	647	5.000	p.m.	13.137			630(***)
- Post onvoorzien	40	p.m.	p.m.	p.m.			
- Onbenutte belastingcapaciteit	p.m.	p.m.	1.040	p.m.			
- Stille reserves	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			
Totaal	4.635	30.900	5.800	18.912	5.700	6.212	714

(*) Inclusief resultaat 2012

(**) definitie weerstandscapaciteit Zwijndrecht = algemene reserve

(***) definitie weerstandscapaciteit GR Drechtsteden = algemene reserve + exploitatiereserves dochters

Weerstandsvermogen grondexploitatie per 31 december 2012

Bedragen X € 1.000

	Alblasserdam	Dordrecht	Hendrik Ido Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	GR Drechtsteden
Afzonderlijke risicoreserve grondbedrijf	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	nvt
Omvang risicoreserve grondbedrijf 31.12.2012	1.068	nihil	1.645	4.393	-295	nihil	nvt
Voorziening onderhanden werk 31.12.2012	1.942	41.953	7.428	Mutatie 2012 is 2.745		14.632	nvt
Risico grondexploitaties in totale risicoprofiel	Ja (alleen voor risico's waar voor de risicoreserve niet toereikend is).	Ja	Ja (Volgerlanden is voor € 2,1 miljoen mee- genomen)	Ja	Ja ('Project- risico's')	Ja	nvt

	Alblasserdam	Dordrecht	Hendrik Ido Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	GR Drechtsteden
Aantal pagina's	14	8	5	3	8	3	3
Totaal aantal risico's	23	142	4	6	11	4	9
Aantal risico's in paragraaf beschreven	23	Top 10 exploitatie en grondbedrijf opgenomen	4	Geen	11	4	9
Risico's gekwantificeerd?	8 risico's berekend + een buffer voor de p.m.posten	Ja	Deels	Ja	Ja	ja	Voor 3 van de 9 risico's is de impact opgenomen
Impact (financieel)	Geschat bedrag	O.b.v. simulatie (Monte Carlo)	Geschat bedrag	Geschat bedrag	Geschat bedrag	Geschat bedrag	Geschat bedrag
Kans	Percentage	O.b.v. simulatie (Monte Carlo)	Percentage	?	Kansklasse	Kansklasse	Kansklasse
Tool berekenen risico's	Eigen methode	Naris	Eigen methode	Eigen methode	Eigen methode	Eigen methode	Eigen methode
Beheersmaatregelen opgenomen?	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja
Kaderstelling Raad opgenomen	Nee	Ja (weerstands- ratio van 1,0)	Nee	Nee	Ja (minimumbedrag van de algemene reserve van € 0,5 miljoen)	Nee	Nee

Samenvatting paragrafen weerstandsvermogen jaarrekeningen 2012

- Informatiedichtheid over met name de geïdentificeerde risico's verschilt sterk per gemeente.
- Het aantal geïdentificeerde risico's verschilt sterk per gemeente.
- Ieder gemeente hanteert een eigen systematiek voor de identificatie en waardering van risico's.
- Beschikbare weerstandscapaciteit wordt door alle gemeenten voorzichtig berekend (voornamelijk algemene reserve). Andere bronnen van weerstandscapaciteit worden wel benoemd, maar zijn gewaardeerd op p.m.
- Iedere gemeente heeft een eigen risico-reserve voor de grondexploitatie. Omvang ultimo 2012 varieert sterk per gemeente.
- Bij alle gemeenten maken de grondexploitatie risico's deel uit van het algemene risico-profiel van de gemeente. Bij niet alle gemeenten is echter duidelijk of het hierbij gaat om de risico's die niet kunnen worden gedekt uit de risico-reserve grondexploitatie (risico op dubbele weerstandscapaciteit).
- Twee van de zes gemeenten hebben de kaderstelling voor de weerstandsratio opgenomen.
- Drie van de zes gemeenten hebben de beheersmaatregelen voor het mitigeren van de geïdentificeerde risico's opgenomen. Niet duidelijk is of de kwantificering van de geïdentificeerde risico's inclusief of exclusief deze beheersmaatregelen heeft plaatsgevonden.
- Geen van de gemeenten maakt in de paragraaf weerstandsvermogen een koppeling met de voorzieningen die op de balans gevormd zijn voor het afdekken van specifieke risico's per balansdatum (deze voorzieningen zijn beheersmaatregelen).

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.nl/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte has in the region of 200,000 professionals, all committed to becoming the standard of excellence.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this publication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.